

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АКТАНЫШ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ЧАЛМАНАРАТ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

423752, Чалманарат авылы,
Үзек ур., 2 нче йорт.
Тел/факс 3-44-64
e-mail : chlm.akt@tatar.ru

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АКТАНЫШ МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА ЧАЛМАНАРАТ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТО

МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
423752, Чалманарат авылы,
Үзек ур., 2 нче йорт.
Тел/факс 3-44-64
e-mail : chlm.akt@tatar.ru

КАРАР

от 16.04.2020г

РЕШЕНИЕ

№ 7

Шөһәр төзелеше буенча жирле нормативларны раслау турында

Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы

Чалманарат авыл жирлеген проектлау

Россия Федерациясе Шөһәр төзелеше кодексының «шөһәр төзелеше проектларының жирле нормативларын әзерләү һәм раслау "29,4 статьясы һәм «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 56 статьясы, Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районының "Чалманарат авыл жирлеге" муниципаль берәмлеге Уставы, Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районының Чалманарат авыл жирлеге Советы КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Чалманарат авыл жирлегенә шөһәр төзелеше проектлаштыруның жирле нормативларын расларга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы, Актаныш районы, Чалманарат авылы, Центральная урамы, 1 нче йорт адресы буенча урнашкан махсус мәгълүмат стендларында Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районының рәсми сайтында «Чалманарат авыл жирлеге» бүлегендә урнаштырырга.

3. Әлеге карар рәсми халыкка игълан ителгән көннән үз көченә керә.

Авыл жирлеге башлыгы

К. С. Әхмәтов

Кушымта
Совет карары буенча
Чалманарат авыл җирлеге
Актаныш муниципаль районы
Татарстан Республикасы Президенты
№ 7-ТРЗ

ЖИРЛЕ НОРМАТИВЛАР
ЧАЛМАНАРАТ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНЕҢ ШӘҖӘР ТӨЗЕЛЭШЕ ПРОЕКТЛАРЫ
АКТАНЫШ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ПРЕЗИДЕНТЫ

2020 ел

ЭЧТЭЛЕК

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӨМӨЛӨР 4

2. ИСЭПЛЭУ КҮРСӨТКЕЧЛӨРӨН КУЛЛАНУ КАГЫЙДӨЛӨРӨ НӨМ ӨЛКӨСӨ 5

3 КЫСКАЧА ХАРАКТЕРИСТИКА ЧАЛМАНАРАТ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ

_____6

4. ТӨП ӨЛӨШӨ 8

4.1. Авыл жирлеге халкын электр, жылылык, газ һәм су белән тээмин итү, ташландык суларны агызу объектлары белән тээмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территорияль яктан мөмкин булган максималь дәрәжәдә файдаланылуының исәп күрсәткечләре;

4.2. Торак пунктлар чикләрендә автомобиль юллары белән тээмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең һәм жирлекнең, авыл жирлеге халкының жирле эһәмияттәге объектларына караган транспорт объектларының минималь дәрәжәдә тээмин ителүенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территорияль яктан мөмкин булган максималь дәрәжәдә файдаланылуының исәп-хисап күрсәткечләре;

4.3. Авыл жирлеге халкының социаль яклауга мөхтаж гражданның хокукларын тээмин итү максатларында гамәлгә ашырыла торган торак төзелеш объектлары белән тээмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территорияль үтемлелеген максималь дәрәжәдә тээмин итүнең исәп-хисап күрсәткечләре;

4.4. Авыл жирлеге халкының ял итү, массакүләм ял итү, ял итү объектлары белән тээмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территорияль яктан мөмкин булган кадәр үтемле булуы дәрәжәсе;

4.5. Авыл жирлеге халкының физик культура һәм массакүләм спорт объектлары белән тээмин ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территорияль яктан мөмкин булганның максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе күрсәткечләре; 11.

4.6. Авыл жирлеге халкын мәгълүматлаштыру һәм элемент объектлары белән тээмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территорияль яктан мөмкин булган кадәр мөмкин булганның исәп-хисап күрсәткечләре;

4.7. Авыл жирлеге халкының көнкүреш калдыкларын жыю һәм чыгару объектлары белән тээмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап

күрсәткечләре; авыл җирлеге халкы өчен мондый объектларның территорияль яктан мөмкин булганның максималь рәхсәт ителгән дәрәжәсе күрсәткечләре; 11.

4.8. Авыл җирлеге халкын тәзекләндерү һәм яшелләндерү объектлары белән тәэмин итүнең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл җирлеге халкы өчен мондый объектларның территорияль яктан мөмкин булган максималь дәрәжәдә үтемле булуы буенча исәп-хисап күрсәткечләре;

4.9. Авыл җирлеге халкының ритуаль хезмәтләре күрсәтү объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл җирлеге халкы өчен мондый объектларның территорияль яктан мөмкин булганның максималь рәхсәт ителгән дәрәжәсе күрсәткечләре;

4.10. Авыл җирлеге халкын социаль тәэмин итү һәм социаль яклау объектлары белән тәэмин итүнең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл җирлеге халкы өчен мондый объектларның территорияль яктан мөмкин булганның максималь рәхсәт ителгән дәрәжәсе күрсәткечләре;

5. АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ ХАЛКЫНЫҢ ҖИРЛЕ ӘҖӘМИЯТТӘГЕ ОБЪЕКТЛАРДА НОРМАТИВ ИХТЫЯҖЫН БИЛГЕЛӘУ, КҮРСӘТЕЛГӘН ОБЪЕКТЛАРНЫ УРНАШТЫРУ БУЕНЧА ТӘКЪДИМНӘР

5.1. Авыл җирлеге халкының электр, жылылык, газ һәм су белән тәэмин итү, ташландык суларны агузу объектларында норматив ихтыяҗын билгеләү, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр 13

5.2. Авыл җирлеге халкының торак пунктлар чикләрендә урнашкан транспорт объектларында норматив ихтыяҗын билгеләү, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.3. 175 торак төзелеше объектларын урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.4. Авыл җирлеге халкының мәдәният, массакуләм ял, ял, физик культура һәм массакуләм спорт объектларында норматив ихтыяҗын билгеләү, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.5. Мәгълүматлаштыру һәм элемент объектларын урнаштыру буенча тәкъдимнәр 16

5.6. Авыл җирлеге халкының көнкүреш калдыкларын жыю һәм чыгару объектларында норматив ихтыяҗын билгеләү, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр -----
-----17

5.7. Авыл җирлеге халкының тәзекләндерү һәм яшелләндерү объектларында норматив ихтыяҗын билгеләү, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.8. Зиратларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр

6. ИСӘП-ХИСАП КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕН НИГЕЗЛӘУ БУЕНЧА МАТЕРИАЛЛАР

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Чалманарат авыл җирлегенең шәһәр төзелеше проектлаштыруның җирле нормативлары (алга таба-нормативлар) Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районының норматив-хокукий актлары нигезендә эшләнә.

1.2. Әлеге нормативлар белән җайга салынмаган мәсьәлеләр «техник җайга салу турында» 27.12.2002 ел, № 184-ФЗ Федераль закон таләпләре нигезендә, Россия Федерациясе территориясендә гамәлдә булган законнар һәм норматив-техник документлар белән җайга салына.

1.3. Әлеге нормативлар, оештыру-хокукий формаларына бәйсез рәвештә, Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Чалманарат авыл җирлеге территориясендә үз эшчәнлеген алып баручы барлык шәһәр төзелеше эшчәнлеге субъектлары өчен мәҗбүри.

1.4. Шәһәр төзелеше проектларының җирле нормативларын раслау, аларга үзгәрешләр кертү федераль законнар, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Чалманарат авыл җирлеге җирле үзидарә органнарының норматив хокукий актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.5. Әлеге нормативлар авыл җирлеге халкының җирле әһәмияттәге объектлар белән тәэмин ителешенең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләрен; авыл җирлеге халкы өчен мондый объектларның территорияль яктан мөмкин булганның максималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләрен билгели.

1.6. Авыл җирлеге халкының тәэмин ителешенең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм авыл җирлеге халкы өчен мондый объектларның территорияль яктан мөмкин булган максималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре билгеләнә торган җирле әһәмияттәге объектларга түбәндәге өлкәләргә карый торган объектлар керә:

Халыкны электр, жылылык, газ һәм су белән тәэмин итү, ташландык суларны агызу; авыл җирлекләре чикләрендә җирле әһәмияттәге автомобиль юллары, җирле әһәмияттәге транспорт объектлары;

социаль яклауга мохтаж гражданның хокукларын тәэмин итү максатларында гамәлгә ашырыла торган торак төзелешен үстерүгә дәүләт ярдәме турында;

мәдәният, массакүләм ял, ял;

мәгълүматлаштыру һәм элемент;

физик культура һәм массакүләм спорт;

көнкүреш калдыкларын жыю һәм чыгару;

төзекләндерү һәм яшелләндерү;

ритуаль хезмәтләр күрсәтү;

социаль тәэмин итү һәм социаль яклау.

1.7. Нормативлар үз эченә түбәндәге өлешләрне ала:

төп өлеш (авыл җирлеге халкының җирле әһәмияттәге объектлар белән тәэмин ителешенең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл җирлеге халкы өчен мондый объектларның территорияль яктан мөмкин булган кадәр үтемле булуы дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре);

нормативларның төп өлешендә булган исәп-хисап күрсәткечләрен нигезләү буенча материаллар;

нормативларның төп өлешендә булган исәп-хисап күрсәткечләрен куллану кагыйдәләре һәм өлкәсе;

авыл җирлеге халкының җирле әһәмияттәге объектларга булган ихтыяжын билгеләү, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр;

авыл җирлегенең кыскача характеристикасы.

2. ИСӘПЛӘУ КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕН КУЛЛАНУ КАГЫЙДӘЛӘРЕ ҺӘМ ӨЛКӘСЕ

2.1. Чалманарат авыл җирлегенең территорияль планлаштыру документларын, Чалманарат авыл җирлеге территорияләренә карата эшләнелә торган территорияне планлаштыру документларын әзерләү, Килештерү, раслау һәм тормышка ашыру вакытында әлеге нормативлар белән билгеләнә торган исәп-хисап күрсәткечләре кулланыла.

2.2. Шәһәр төзелешен проектлаштыру нормативлары дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнары, шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турындагы законнарның үтәлешен тикшереп торы һәм күзәтү органнары тарафыннан карарлар кабул итү өчен кулланыла.

2.3. Жирлекнең жирле әһәмияттәге объектлары исемлегенә, авыл жирлегенә халкының минималь тәэмин ителүчәнлегенә дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре һәм әлегә нормативларның төп өлешендә китерелгән авыл жирлегенә халкы өчен мондый объектларның территорияләре яктан мөмкин булган максималь үтемле булу дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре үтәлү өчен мәжбүри булып тора.

2.4. Гамәлдәге норматив документларны, шул исәптән әлегә нормативларда сылтама бирелә торган документларны юкка чыгарганда һәм (яки) үзгәрткәндә гамәлдән чыгарылган нормаларга таянып эш итәргә кирәк.

3. ЧАЛМАНАРАТ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНЕҢ КЫСКАЧА ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ

3.1. Кыскача характеристика

Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Чалманарат авыл жирлегенә халык саны, халык саны, тыгызлыгы һәм социаль-демографик составы турында мәгълүматлар, жирлекнең башка характерлы үзенчәлекләре 1 нче таблицада китерелгән. Таблица 1

№ п/п	Наименование показателя	Характеристика
1	Расположение территории сельского поселения в структуре муниципального района и Республики Татарстан	Чалманаратское сельское поселение располагается в северной части Актанышского муниципального района, в северо-восточной части Республики Татарстан. См. графическую часть лист 1
2	Общая площадь территории в границах сельского поселения, га	4764
3	Перечень населенных пунктов, входящих в состав сельского поселения	с.Чалманарат д.Калмашево д.Шабызово д.Нижнее Гареево д.Верхнее Гареево
4	Численность постоянного населения на 01.01.2020 г.	
	всего, чел.	614
	в том числе по населенным пунктам, чел:	
	с.Чалманарат д.Калмашево д.Шабызово д.Нижнее Гареево	283 70 121 108

	д.Верхнее Гареево	32
5	Плотность населения на 01.01.2020 г., чел./кв. км	12,9
6	Возрастная структура населения на 01.01.2020 г.	
	население моложе трудоспособного возраста, чел.	110
	население трудоспособного возраста (мужчины 16 – 59 лет, женщины 16 – 54 лет), чел.	355
	население старше трудоспособного возраста, чел.	149
7	Жилищный фонд сельского поселения на 01.01.2020 г.	
	всего, тыс. кв. метров площади жилья	12780
	в том числе по населенным пунктам, тыс. кв. метров площади жилья:	
	с.Чалманарат	5735
	д.Калмашево	1214
	д.Шабызово	2911
	д.Нижнее Гареево	1950
	д.Верхнее Гареево	970
8	Уровень обеспеченности населения жильем, кв. м/чел.	20,8
9	Природно-климатические условия на территории сельского поселения	
	климатический район (согласно карте климатического районирования для строительства)	II В
	степень сейсмической опасности (баллов)	6
	общая оценка природно-климатических условий	благоприятные

1. ТӨП ӨЛӨШ

4.1. Авыл жирлеге халкын электр, жылылык, газ һәм су белән тээмин итү, ташландык суларны агызу объектлары белән тээмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территорияль яктан мөмкин булган максималь дәрәжәдә үтемле булуын исәпләү күрсәткечләре;

4.1.1. Торак пунктларны төзү буенча инженерлык җиһазлары системасын территорияль планлаштыру документлары һәм су белән тээмин итү, канализация, электр, жылылык һәм газ белән тээмин итү схемалары нигезендә проектларга кирәк, ул билгеләнгән тәртиптә эшләнгән һәм расланган.

Әлеге тармак схемаларында технологиянең, егәрлекнең, инженерлык чөлтәрләренең күләмнәренең принципияль мәсьәләләре хәл ителергә тиеш, схеманы гамәлгә ашыру чираты буенча киңәшләр бирелде.

4.1.2. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләре 2 нче таблицада китерелгән. Таблица

2

№ п/п	Наименование объекта	Минимально допустимый уровень обеспеченности населения	Максимально допустимый уровень территориальной доступности для населения
1	Объекты электроснабжения: системы электрические трансформаторные подстанции, распределительные пункты, электрические сети различных напряжений	100-процентная обеспеченность электроэнергией жилых и общественных зданий; 100-процентная освещенность жилых улиц	не устанавливается
2	Объекты теплоснабжения, в том числе: централизованного: котельные, тепловые электростанции, тепловые сети; децентрализованного: автономные и индивидуальные котельные, квартирные теплогенераторы, тепловые сети	100-процентная обеспеченность тепловой энергией жилых и общественных зданий	не устанавливается

3	Объекты системы централизованного газоснабжения: газораспределительные и газонаполнительные станции и пункты, газорегуляторные пункты; газораспределительные сети	100-процентная обеспеченность газом жилых зданий	не устанавливается
4	Объекты системы централизованного водоснабжения: источники водоснабжения, водозаборные сооружения, емкости для хранения воды, водопроводы	100-процентная обеспеченность водой жилых и общественных зданий	не устанавливается
5	Объекты системы водоотведения *, в том числе: централизованного: очистные сооружения, канализационные насосные станции, канализационные трубопроводы; децентрализованного: локальные очистные сооружения, сливные станции, канализационные трубопроводы	100-процентная обеспеченность жилых и общественных зданий	не устанавливается

* расчетные показатели не распространяются на дождевую канализацию

4.2. Торак пунктлар чикләрендә автомобиль юллары һәм жирле әһәмияттәге объектларга караган транспорт объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл жирлегә халкы өчен мөһим объектларның территорияль яктан мөмкин булган максималь дәрәжәдә файдаланылуының исәп-хисап күрсәткечләре;

4.2.1. Автомобиль транспорты барлык биналарга һәм корылмаларга да барып җитергә тиеш.

4.2.2. Авыл жирлегә халкы өчен җәмәгать транспорты тукталышларының территорияль яктан мөмкин булган дәрәжәдә үтемле булуын исәпләү күрсәткечләрен 3 нче таблица нигезендә кабул итергә кирәк. Авыл жирлегә халкының әлеге объектлар белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре билгеләнми. Таблица 3

№ п/п	Наименование объекта	Максимально допустимый уровень территориальной доступности для населения (метров)
-------	----------------------	---

1	Остановочные пункты	500
---	---------------------	-----

4.3. Авыл жирлеге халкының социаль яклауга мохтаж гражданның хокукларын тэзмин итү максатларында гамәлгә ашырыла торган торак төзелеше объектлары белән тэзмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган максималь дәрәжәдә файдаланылуының исәп-хисап күрсәткечләре;

4.3.1. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләрен 4 нче таблица нигезендә кабул итергә кирәк.

Таблица 4

№ п/п	Наименование объекта	Минимально допустимый уровень обеспеченности населения (кв. м/чел.)		Максимально допустимый уровень территориальной доступности для населения
		2020 год	2025 год	
1	Жилые помещения в сельских населенных пунктах	25,4	29,21	не устанавливается
Примечание. Расчетные показатели на перспективу корректируются с учетом фактического минимального уровня обеспеченности общей площадью жилых помещений, достигнутой в 2025, 2036 годах.				

4.4. Авыл жирлеге халкының ял итү, массакүләм ял итү, ял итү объектлары белән тэзмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган кадәр мөмкин булган дәрәжәдә файдаланылуының исәп-хисап күрсәткечләре;

4.4.1. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләрен 5 нче таблица нигезендә кабул итергә кирәк. Таблица 5

№ п/п	Наименование объекта	Минимально допустимый уровень обеспеченности населения	Максимально допустимый уровень территориальной доступности для населения
1	Клубные учреждения для населенных пунктов с численностью населения: 0,2 – 1 тыс. чел. 1 – 3 тыс. чел. 3 – 5 тыс. чел.	300 мест 300 – 230 мест 230 – 190 мест	не устанавливается
2	Сельская библиотека для сельских населенных пунктов с численностью населения: 1 – 3 тыс. чел.	6 – 7,5 тыс. ед. хранения; 5 – 6 мест на 1000 чел.	не устанавливается

	3 – 5 тыс. чел.	5 – 6 тыс. ед. хранения; 4 – 5 мест на 1000 чел.	
<p>Примечание.</p> <p>1. Меньший расчетный показатель следует принимать для больших населенных пунктов.</p> <p>2. Для сельских населенных пунктов с численностью населения свыше 1,5 тысяч человек (районных центров и подцентров) при определении количества, состава и вместимости объектов следует дополнительно учитывать население, приезжающее из других населенных пунктов, расположенных в зоне 30-минутной пешеходной доступности.</p> <p>3. В соответствии с Постановлением Кабинета Министров Республики Татарстан № 42 от 26.01.2009 г. уровень социальных гарантий обеспеченности населения услугами клубных учреждений и библиотек до 2019 г. принимается на уровне существующей обеспеченности.</p>			

4.5. Авыл жирлеге халкының физик культура һәм массакүләм спорт объектлары белән тәэмин ителешенең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган максималь дәрәжәдә үтемле булуын исәпләү күрсәткечләре;
4.5.1. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләрен 6 таблица нигезендә кабул итергә кирәк. Таблица 6

№ п/п	Наименование объекта	Минимально допустимый уровень обеспеченности населения	Максимально допустимый уровень территориальной доступности для населения
1	Спортивные залы	350 кв. метров площади пола на 1000 чел.	не устанавливается
2	Плоскостные спортивные сооружения	1950 кв. метров на 1000 чел.	не устанавливается

4.6. Авыл жирлеге халкын мәгълүматлаштыру һәм элемент объектлары белән тәэмин итүнең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган кадәр үтемле булуын исәпләп чыгару күрсәткечләре;
4.6.1. Авыл жирлеге халкын мәгълүматлаштыру һәм элемент объектлары белән тәэмин итүнең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләрен 7 нче таблица нигезендә кабул итергә кирәк. Таблица 7

№ п/п	Наименование объекта	Единица измерения	Минимально допустимый уровень обеспеченности населения
1	Отделение почтовой связи	объектов на сельское поселение	1

4.6.2. Авыл жирлеге халкы өчен мәгълүматлаштыру һәм элемент объектларының территориаль яктан мөмкин булган дәрәжәдә файдаланылуының исәп-хисап күрсәткечләре билгеләнми.

4.7. Авыл жирлеге халкының көнкуреш калдыкларын жыю һәм чыгару объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территорияль яктан мөмкин булган кадәр мөмкин булган дәрәжәдә файдаланылуының исәп-хисап күрсәткечләре;

4.7.1. Көнкуреш калдыкларын жыю һәм чыгару объектлары исемлеге, мондый объектларның урнашуы Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Чалманарат авыл жирлеге территориясен санитар чистартуның Генераль схемасы нигезендә кабул ителә.

4.7.2. Авыл жирлеге халкы өчен каты көнкуреш калдыкларын жыю өчен контейнер майданчыкларының территорияль яктан мөмкин булган кадәр үтемле булуы (яшәү урыннарыннан, балалар һәм дөвалау-профилактика учреждениеләреннән, спорт майданчыкларыннан, ял итү урыннарыннан ераклык) буенча исәп-хисап күрсәткечен 100 метр күләмендә кабул итәргә кирәк.

4.8. Авыл жирлеге халкын тәзекләндерү һәм яшелләндерү объектлары белән тәэмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территорияль яктан мөмкин булган кадәр мөмкин булган дәрәжәдә файдаланылуының исәп-хисап күрсәткечләре;

4.8.1. Авыл жирлеге халкының гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр белән тәэмин ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләрен 8 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк. Таблица 8

№ п/п	Наименование объекта	Минимально допустимый уровень обеспеченности населения (кв. метров/чел.)	Максимально допустимый уровень территориальной доступности для населения
1	Озелененные территории общего пользования в сельских населенных пунктах	12	не устанавливается
<p>Примечание.</p> <p>Для населенных пунктов, расположенных в окружении лесов, в прибрежных зонах крупных рек и водоемов, площадь озелененных территорий общего пользования допускается уменьшать, но не более чем на 20 %.</p>			

4.9. Авыл жирлеге халкының ритуаль хезмәтләре күрсәтү объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территорияль яктан мөмкин булганның максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре;

4.9.1. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләрен 9 таблица нигезендә кабул итәргә кирәк. Таблица 9

№ п/п	Наименование объекта	Минимально допустимый уровень обеспеченности населения (га/1 тыс. чел.)	Максимально допустимый уровень территориальной доступности для населения
1	Кладбище традиционного захоронения	0,24	не устанавливается

4.10. Авыл жирлеге халкын социаль тээмин итү һәм социаль яклау объектлары белән тээмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территорияль яктан мөмкин булган кадәр үтемле булуын исәпләү күрсәткечләре;

4.10.1. Инвалидларның шәхси автотранспортын даими саклау урыннары белән тээмин ителеш дәрәжәсе жиңел автомобильләренә даими саклау урыннарының гомуми саныннан 10% ка (ләкин 1 урыннан да ким булмаган), шул исәптән инвалидларның кресло-коляска автомобильләре өчен махсус урыннарның 5% ына тигез булырга тиеш.

Инвалидларның шәхси автотранспортын вакытлыча саклау урыннары белән тээмин итү дәрәжәсен учреждениеләр һәм хезмәт күрсәтү предприятиеләре янында жиңел автомобильләргә кыска вакытлы саклау өчен ачык мәйданчыкларда 10% ка (ләкин 1 урыннан да ким булмаган) кабул итәргә кирәк.

5. АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ХАЛКЫНЫҢ ЖИРЛЕ ӨНӘМИЯТТӨГЕ ОБЪЕКТЛАРГА БУЛГАН ИХТЫЯЖЫН БИЛГЕЛӘУ, ӘЛЕГЕ ОБЪЕКТЛАРНЫ УРНАШТЫРУ БУЕНЧА ТӘКЪДИМНӘР

5.1. Авыл жирлеге халкының электр, жылылык, газ һәм су белән тээмин итү, ташландык суларны агузу объектларында норматив ихтыяжын билгеләү, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.1.1. Электр белән тээмин итү системаларын проекткауны «торақ һәм жәмәгать биналарының электр жайланмаларын проекткау һәм монтажлау» СП 31-110-2003 таләпләренә туры китереп билгеләнә торган электр чыганақларына электр нагрукасы күрсәткечләре (6 бүлек), «ФСК ЕЭС» ААҖнең техник сәясәте турындагы 2006 елның 2 июнендәге нигезләмә (2 бүлек) нигезендә гамәлгә ашырырга кирәк.

Алдан исәп-хисаплар ясау өчен торақ пунктлар территорияләренә чагыштырма исәп-хисап йөкләнешенә зреләнгән күрсәткечләрен 10 нчы таблица нигезендә кабул итәргә кирәк. Таблица 10

Численность населения (тыс. чел.)	Населенный пункт		
	с плитами на природном газе (кВт/человека)		
	в целом по населенному пункту	в том числе:	
		центр	микрорайоны /кварталы застройки
менее 3	0,41	0,51	0,39

Примечание.

1. Под понятием центра населенного пункта следует понимать территорию со значительной концентрацией различных административных, культурных, учебных учреждений, предприятий торговли и общественного питания.

2. В таблице не учтены нагрузки от мелкогопромышленных предприятий. Для их учета следует применять следующие коэффициенты:

для населенных пунктов с плитами на природном газе: 1,2 – 1,6.

Большие значения необходимо принимать к территории центра населенного пункта.

Электр энергиясен бүлү системасының көчәнәшен сайлау, перспективалы электр йөкләнешләренә үсәшен анализлауны исәпкә алып, Татарстан Республикасының бүлү электр челтәре комплексы челтәрләренә перспективалы үсәше схемасы нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

Торак пунктларның электр челтәрләренең киеренкелеге исәп-хисап чоры һәм энергия системасында көчәнешләр системасы чикләрендә аларны үстерү концепциясен исәпкә алып сайлана: 35 – 110 – 220 – 500 я 35 – 110 – 330 – 750 кВ. Электр белән тәмин итү системасының көчәнеше, энергия трансформациясе баскычларының иң аз санын исәпкә алып, сайлап алынырга тиеш. Якин арада 35-110/10 кВ көчәнешләр системасы иң максатка ярашлы булып тора.

Торак пунктлар территорияләрендә трансформатор подстанцияләрен һәм бүлү жайланмаларын проекткауну электр жайланмаларын урнаштыру кагыйдәләре һәм 2006 елның 2 июнендәге «ФСК ЕЭС» ААҖнең техник сәясәте турындагы Нигезләмәнең 2 бүлгә таләпләре нигезендә гамәлгә ашырырга кирәк.

Трансформатор подстанцияләре, бүлү жайланмалары һәм торак төзелеш территориясендә урнашкан кабельләргә һава электр линияләре күчү пунктлары ябык типтагы проекткаларга тәкъдим ителә.

5.1.2. Яңа жылылык белән тәмин итү системаларын проекткауну һәм төзү, гамәлдәге жылылык белән тәмин итү системаларын реконструкцияләү һәм үстерү авыл жирлеген жылылык белән тәмин итүнең расланган схемасы нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

Жылылык белән тәмин итү системаларын проекткауну кулланучылар категорияләрен исәпкә алып, «жылылык челтәрләре» СНиП 41-02-2003 (5 бүлек), ГОСТ Р 54964-2012 «туры килү-килмәүне бәяләү. Күчәмсез милек объектларына экологик таләпләр» (А кушымтасы).

Торак пунктлар территорияләрендә үзәкләштерелгән жылылык белән тәмин итү чыганаclarын коммуналь-склад һәм житештерү зоналарында, жылылык йөкләнеше үзәкләрендә урнаштырырга киңәш ителә.

Жылылык белән тәмин итү чыганаclarын, жылылык пунктларын урнаштыру акустик исәп-хисаплар белән нигезләнергә тиеш.

Трассаларны һәм жылылык челтәрләрен салу ысулларын «жылылык челтәрләре» СНиП 41-02-2003 (9 бүлек), СП 42.13330.2011 СНиПның актуальләштерелгән редакциясе 2.07.01-89* таләпләренә туры китереп карарга кирәк. «Шөһәр төзелеше. Шөһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү» темасына семинар-киңәшмә узды (12 бүлек).

5.1.3. Газ белән тәмин итүнең гамәлдәге системаларын проекткауну һәм төзү, реконструкцияләү һәм үстерү СНиП 42-01-2002 «газ бүлү системалары», ПБ 12-529-03 «газ бүлү һәм газ куллану системалары иминлегә кагыйдәләре» таләпләренә туры китереп, Татарстан Республикасын газ белән тәмин итү һәм газлаштыруның Генераль схемасы нигезендә, торак-коммуналь хужалыкны, сәнәгать һәм башка оешмаларны газлаштыру буенча республика программалары нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

Авыл торак пунктлары өчен газ куллануның эреләндерелгән күрсәткечен бер кешегә елына 220 куб. м күләмендә кабул итәргә кирәк.

Газ бүлү һәм газ тутыру станцияләре торак пунктлардан читтә урнашырга тиеш.

Газ өстәмә пунктларны торак пунктның торак төзелеше территориясеннән читтә, аскы яктан урнаштырырга кирәк.

Газ бүлү челтәрендә газ басымын киметү һәм жайга салу өчен газ жайга салу (блоклы яки шкафлы) пунктларын проекткаларга кирәк.

Газ жибәрү пункттын район үзегендә урнаштырырга кирәк, район йөкләнеш үзегенә мөмкин кадәр якин.

Торак пунктларда аерым торучы газ жайга салучы пунктларны биналар һәм корылмаларга кадәр билгеле бер ераклыкта урнаштырырга кирәк:

газ басымы булганда, газ регулятор пунктына 0,6 МПа – 10 метрга кадәр тапшырганда;

газ басымы 0,6 – 1,2 МПа – 15 метр.

5.1.4. Торак пунктларны су белән тәмин итү системаларын проекткауну, шул исәптән су белән тәмин итү чыганаclarын сайлау, су алу корылмаларын урнаштыру СП 30.13330.2012 таләпләренә туры китереп эшләнергә тиеш: СНиП 2.04.01-85* «биналарның эчке сууткәргечләре һәм канализациясе», СП 31.13330.2012 актуальләштерелгән редакциясе 2.04.02-84* «су белән тәмин итү. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар» СП 42.13330.2011 актуальләштерелгән редакциясе СНиП 2.07.01-89*. «Шөһәр төзелеше. Шөһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү» (12 бүлек), СанПиН 2.1.4.1074-01 «эчәргә яраклы су. Үзәкләштерелгән

эчэргә яраклы су белән тээмин итү системаларының су сыйфатына карата гигиена таләпләре. Сыйфат контроле. Кайнар су белән тээмин итү системаларының куркынычсызлыгын тээмин итүгә гигиеник таләпләр», СанПин 2.1.4.1175-02 «үзәкләштерелгән су белән тээмин итү системаларының сыйфатына гигиеник таләпләр. Чыганаclarны санитар саклау», ГОСТ 2761-84* «үзәкләштерелгән хужалык-эчәр су белән тээмин итү чыганаclarы. Су белән тээмин итү һәм эчэргә яраклы су белән тээмин итү чыганаclarын санитар саклау зоналары " СанПин 2.1.4.1110-02;

Халыкның хужалык-эчэргә яраклы ихтыяжлары өчен тәүлегенә уртача тәүлеклек (бер ел эчендә) су куллану күрсәткечен бер кешегә 200 литр күләмдә кабул итэргә кирәк (эчке сууткәргеч һәм канализация белән тээмин ителгән биналар, ванналар һәм жирле су жылыткычлар белән).

Су алу корылмаларының тибын һәм схемасын территориянең геологик, гидрогеологик һәм санитар шартларыннан чыгып сайларга кирәк.

Су челтәрләрен божра белән проектларга кирәк. Тупиковые линия сууткәргечләр кулланырга рөхсәт ителә:

авария вакытында су белән тээмин итүдә өзеклек булган очракта житештерү ихтыяжларына су бирү өчен;

торбаларның диаметры 100 мм дан артмаган хужалык-эчэргә яраклы ихтыяжларына су бирү өчен;

янгынга каршы яки хужалык-янгынга каршы ихтыяжларга су бирү өчен, линиянең озынлыгы 200 метрдан да артык түгел.

Бина һәм корылмаларның эчке сууткәргеч челтәрләре белән тышкы су челтәрләрен божралау рөхсәт ителми.

5.1.5. Торак пунктларның канализация системаларын проектлауны СНИПның актуальләштерелгән редакциясе 2.04.01-85* "эчке сууткәргеч һәм биналарны канализацияләү», СП 32.13330.2012 актуальләштерелгән редакциясе 2.04.03-85*" Канализация. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар"» СП 42.13330.2011 актуальләштерелгән редакциясе СНИП 2.07.01-89*. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү» темасына семинар-киңәшмә узды (12 бүлек).

Көнкүреш суларын тәүлеклеклек уртача су белән тээмин итү, территориягә су сибүгә һәм Яшел утыртмаларга су тотуны исәпкә алмыйча, тәүлеклеклек су куллануга тигез дәрәжәдә кабул ителә.

Территориаль планлаштыру документларын эшлөгәндә авыл торак пунктлары өчен тәүлеклеклек уртача (бер елга) су бүлүне 1 кешегә 150 л/тәүлегенә кабул итү рөхсәт ителә.

Агынты суларның чистарту корылмалары майданчыгын жылы чорда жыллар өчен, су агымы буенча түбәнрәк булган торак пунктның торак төзелешенә карата юнәлеш жыллар өчен аерым яктан урнаштырырга кирәк.

5.2. Авыл жирлеге халкының торак пунктлар чикләрендә урнашкан транспорт объектларында, әлеге объектларны урнаштыру буенча норматив ихтыяжын билгеләү буенча тәкъдимнәр

5.2.1. Торак пунктлар территориясендә урамнар һәм юллар челтәренең үткөрүчәнлек мөмкинлеге автомобильләштерү дәрәжәсеннән чыгып билгеләнә.

2025 елга кадәр исәпләнгән вакытка авыл торак пунктлары өчен 1000 кешегә 440 автомобиль кабул итэргә кирәк.

5.2.2. Магистраль урамнарда һәм жайга салына торган хәрәкәт юлларында урта, зур һәм эре авыл торак пунктларында төзелгән территорияләр чикләрендә 200-300 метр интервалы булган юл йөрү өлеше (жир өсте) белән бер дәрәжәдә жәяүлеләр кичү юлларын күздә тотарга кирәк.

5.2.3. Жәмәгать транспортының тукталыш пунктлары арасындагы ераклыкны – 400 – 600 метр, жәмәгать үзәге-урта, һәм зур авыл торак пунктлары чикләрендә 300 метр кабул итэргә киңәш ителә.

5.2.4. Торак пунктлар һәм жирле әһәмияттәге объектларга караган транспорт объектлары чикләрендә автомобиль юлларын проектлауны СП 42.13330.2011 СНИП 2.07.01-89*актуальләштерелгән редакциясе таләпләренә туры китереп башкарырга кирәк. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү» (11 бүлек, кушымталар һәм, К, Л).

5.3. Торак төзелеше объектларын урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.3.1. Торак төзелеше һәм торак төзелеше төрләренен исәп-хисап күрсәткечләре гамәлдәге һәм фаразлана торган социаль-демографик вазгыятьне һәм халыкның керем дәрәжәсен исәпкә алып башкарылырга тиеш.

5.3.2. Торак төзелешенен характерына туры китереп, 11 таблицада китерелгән төзелеш төрләре бүлөп бирелә. Таблица 11

№ п/п	Тип жилой застройки	Характеристики застройки
1	Малоэтажная жилая застройка	индивидуальная усадебная застройка высотой до 3 этажей включительно; застройка блокированными жилыми домами высотой до 3 этажей включительно; застройка многоквартирными жилыми домами высотой до 4 этажей включительно
2	Среднеэтажная жилая застройка	застройка многоквартирными жилыми домами высотой от 5 до 8 этажей включительно

Торак төзелешенен төрләрен бүлөп бирү, аларны оештыруга карата таләпләрне билгеләү авыл жирлегеннән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре белән гамәлгә ашырыла.

5.3.3. Торак пунктларда торак төзүнең норматив параметрлары СНиП 2.07.01-89 бүлгә таләпләре нигезендә билгеләнә. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү» темасына түгәрәк өстәл узды.

5.4. Авыл жирлеге халкының мәдәният, массакүләм ял, ял, физик культура һәм массакүләм спорт объектларында норматив ихтыяжын билгеләү, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.4.1. Авыл жирлеге халкының мәдәният, массакүләм ял, ял, физик культура һәм массакүләм спорт объектларында норматив ихтыяжын билгеләүне халыкның төрле социаль-демографик төркемнәренә булган ихтыяжларын канәгатьләндерү зарурилыгы нигезендә гамәлгә ашырырга кирәк.

5.4.2. Әлеге объектларны урнаштыру башка шундый ук объектларның якынлыгын, транспорт элементларын оештыруны, урамнар, юллар һәм жәяүлеләр юллары чөлтәре белән үзара бәйләнешне исәпкә алып башкарылырга тиеш.

5.4.3. Мәдәният, массакүләм ял, ял, физик культура һәм массакүләм спорт объектларын урнаштыру өчен жир кишәрлекләре күләмен проектлау биремә нигезендә кабул итәргә кирәк.

5.4.4. Физик культура һәм массакүләм спорт объектларын белем бирү мәктәпләренен һәм башка уку йортларының, ял һәм мәдәният учреждениеләренен спорт объектлары белән бергә алып бару рәхсәт ителә.

5.5. Мәгълүматлаштыру һәм элемент объектларын урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.5.1. Яңа төзелешне гамәлгә ашырганда телекоммуникация системаларын, эфир цифрлы телевидениене күмәк кабул итү системаларын урнаштыруны һәм бер үк вакытта өч элемент операторы тарафыннан хезмәт күрсәтү өчен кирәкле булган ябык эчке коммуникацияләр буенча йорт эчендәге элемент чөлтәрләрен урнаштыруны күздә тотарга кирәк.

5.5.2. Мәгълүматлаштыру һәм элемент объектларын урнаштыру өчен жир кишәрлекләре мәйданын 12 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк. Таблица 12

№ п/п	Наименование объекта	Площадь участка
1	Отделение почтовой связи	700 – 1200 кв. метров

2	Автоматическая телефонная станция	0,25 га
3	Узловая автоматическая телефонная станция	0,3 га
4	Концентратор	40 – 100 кв. метров
5	Опорно-усилительная станция	0,1 – 0,15 га
6	Блок-станция проводного вещания	0,05 – 0,1 га
7	Звуковая трансформаторная подстанция	50 – 70 кв. метров
8	Технический центр кабельного телевидения	0,3 – 0,5 га

5.5.3. Элемтә предприятиеләре биналарын, зарарлы, коррозия-актив, күңелсез сөрүлек матдәләре һәм тузаннары бүлеп бирү чыганагы булган күрше предприятиеләргә яки технологик процесслы объектларга карата, аларның санитар-яклау зоналарыннан читтә урнаштыру зарур.

5.5.4. Элемтә линияләрен урнаштыру «элементә линияләре өчен жир бүлеп бирү нормалары» СН 461-74 таләпләренә туры китереп башкарылырга тиеш.

5.6. Авыл жирлегә халкының көнкүреш калдыкларын жыю һәм чыгару объектларында норматив ихтыяжын билгеләү, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.6.1. Торак пунктларның торак зоналарында автомобиль транспорты өчен подъездлар белән тәэмин ителгән каты көнкүреш калдыкларын жыю өчен контейнер майданчыклары урнаштыруны күздә тотарга кирәк.

Контейнер майданчыкларының тиешле күләмен билгеләү өчен, контейнерлардан файдаланучы халык саныннан, калдыклар жыелу нормасыннан, калдыкларны саклау срокларыннан чыгып эш итәргә кирәк. Контейнерларның исәп-хисап күләме алар оешкан чорда калдыкларны фактта туплауга туры килергә тиеш.

5.6.2. Көнкүреш калдыкларын жыю нормалары күрсәткечләрен СП 42.13330.2011 СНиП 2.07.01-89*таләпләренә туры китереп кабул итәргә кирәк. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү» темасына "түгәрәк өстәл" үткәрелде.

Жыелган көнкүреш калдыкларының исәп-хисап санын даими (һәр 5 ел саен) факттагы мәгълүматлар буенча ачыкларга кирәк. Таблица 13

Виды бытовых отходов	Количество бытовых отходов на 1 человека в год	
	кг	литров
Твердые:		
от жилых зданий, оборудованных водопроводом, канализацией, центральным отоплением и газом;	190 – 225	900 – 1000
от прочих жилых зданий	300 – 450	1100 – 2000
Общее количество твердых бытовых отходов с учетом общественных зданий	280 – 300	1400 – 1500
Жидкие из выгребов (при отсутствии канализации)	–	2000 – 3500

5.6.3. Контейнер майданчыкларын торак йортлардан, балалар, дөвалау-профилактика учреждениеләреннән, спорт майданчыкларыннан һәм халык ял итә торган урыннардан кимендә 20 метр ераклыкта урнаштырырга кирәк.

5.6.4. Бер майданчыкта урнашкан чүп-чар өчен контейнерлар саны 5 контейнердан артмаска тиеш.

5.6.5. Үзәкләштерелгән ташландык суларны агузу системасы белән тәэмин ителмәгән торак йорт территориясендә сыек көнкүреш калдыкларын жыю өчен ишегалды юынтыларын күздә тотарга кирәк.

5.7. Авыл жирлегә халкының төзекләнделерү һәм яшелләнделерү объектларында норматив ихтыяжын билгеләү, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.7.1. Торак пункт төзелеше чикләрендә төрле билгеләнештәге яшелләнделерелгән территорияләрнең чагыштырма авырлыгы (төзелеш территориясенә яшелләнделерелгән булуы) 55% тан да ким булмаска тиеш.

Төрле билгеләнештәге яшелләнделерелгән территорияләр астында гомуми һәм чикләнгән территорияләрне, үзбушаткыч агач һәм куак үсентеләрен, торак пунктлар территорияләрендә урманнарны аңларга кирәк.

5.7.2. Торак пункттагы яшел үсентеләрне, аның планлаштыру структурасын һәм жирле шартларын исәпкә алып, бердәм система рәвешендә карарга кирәк.

Торак пунктның яңа территорияләрен проектлаганда һәм реконструкцияләгәндә гамәлдәге яшел үсентеләрне максималь рәвештә саклауны һәм куллануны күздә тотарга кирәк.

5.7.3. Гомуми кулланылыштагы яшелләнделерү объектлары майданнарын күләмдә кабул итәргә кирәк:

парклар-10 гектардан да ким түгел;

бакчалар-кимендә 3 га;

скверлар-0,5 га.

5.7.4. Торак пунктлар территориясендә төзекләнделерү һәм яшелләнделерү объектларын урнаштыру принциплары, объектларның параметрларын, СНиП 2.07.01-89*актуальләштерелгән редакциясе нигезендә, кабул итәргә кирәк. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү» темасына түгәрәк өстәл узды.

5.8. Зиратларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.8.1. Бу бүлектә мәрхүмнең мәетен яки жәсәдләрен бирү юлы белән жирләү юлы белән традицион күмелгән зиратларны урнаштыруга карата таләпләр һәм рекомендацияләр китерелә.

5.8.2. Зират өчен жир участогы күләме 40 гектардан артмаска тиеш.

5.8.3. Зиратны урнаштырганда халык санының перспективалы үсешен, үлем коэффициентын, гамәлдәге зиратларның булуын, жир участогы нормасын исәпкә алырга кирәк.

5.8.4. Зиратларны торак пунктларның торак төзелеше территориясенә карата аерым яктан урнаштырырга кирәк.

5.8.5. Яңа жирләү урыннары булдыру, гамәлдәге жирләү урыннарын реконструкцияләү экологик һәм санитар-гигиена экспертизасы уңай бәяләмәсе булганда мөмкин.

5.8.6. Авыл зиратларын торак, жәмәгать биналарыннан, спорт-сәламәтләнделерү һәм санатор-курорт объектларыннан кимендә 50 метр ераклыкта урнаштырырга кирәк.

5.8.7. Зират өчен бирелгән Участок түбәндәге таләпләргә туры килергә тиеш:

торак пункттан, ачык сулыклардан һәм сулыклардан капма-каршы якка авышу;

су басу зонасыннан читтә урнашкан;

грунт суларының максималь торышы булган жир өслегеннән 2,5 метрдан да ким булмаган грунт суларының торышы дәрәжәсенә ия булу;

коры, пористая туфракка (супесчанка, Комлы) 1,5 метр тирәнлектә һәм аннан да түбәнрәк, туфракның дымлылыгы 6-18% чикләрендә.

5.8.8. Зиратлар территориясендә юл челтәрен, су сибү системасын, шахталар коеларын, тышкы яктылыкны күздә тотарга кирәк.

5.8.9. Жирләү участокларының күләмен 14 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

Таблица 14

	Размеры участка захоронения
--	-----------------------------

Количество погребений в одном уровне на одном месте	Ширина, метров	Длина, метров
1	1,0	2,0
2	1,8	2,0
3	2,6	2,0
4	3,6 / 1,8	2,0 / 4,0
5	2,6	4,0
6	2,6	4,0

6. ИСӘП-ХИСАП КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕН НИГЕЗЛӘУ БУЕНЧА МАТЕРИАЛЛАР

6.1. Нормативлар түбәндәге норматив хокукий актлар таләпләренә туры китереп әзерләнде:

Россия Федерациясенең шәһәр төзелеше кодексы 29.12.2004 ел, № 190-ФЗ;

«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында " 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон»;

"Жирләү һәм җирләү эше турында" 12.01.1996 ел, № 8-ФЗ Федераль закон»;

Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлегә турында «2010 елның 25 декабрәндәге 98-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы»;

"2014 елга кадәр ижтимагый инфраструктура, социаль хезмәт күрсәтүләр белән тәэмин ителешнең социаль гарантияләре дәрәжәсен билгеләү турында" 2009 елның 26 гыйнварындагы 42 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары (30.05.2013 елга үзгәрешләр белән)

6.2. Нормативларны әзерләгәндә түбәндәге норматив документлар кулланылды:

СП 42.13330.2011 актуальләштерелгән редакциясе СНиП 2.07.01-89*. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү»;

СП 31.13330.2012 актуальләштерелгән редакциясе СНиП 2.04.02-84 * " су белән тәэмин итү. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар»;

СП 32.13330.2012 актуальләштерелгән редакциясе СНиП 2.04.03-85* «Канализация. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар»;

СП 59.13330.2012 актуальләштерелгән редакциясе СНиП 35-01-2001 «биналар һәм корылмаларның аз хәрәкәтләнүче халык төркемнәре өчен үтемлелеге»;

СанПин 42-128-4690-88 «торақ урыннар территорияләрен карап тоту буенча санитар кагыйдәләр»;

СанПин 2.1.1279-03 «зиратларны, зиратларны, биналарны һәм корылмаларны урнаштыру, урнаштыру һәм карап тотуга гигиеник таләпләр»;

№ 11-01-2002 " Россия Федерациясендә зиратларны җирләү һәм карап тоту тәртибе турында тәкъдимнәр»;

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 ел, 27 декабрь, 1071 нче карары белән расланган Татарстан Республикасының шәһәр төзелешен проектлаштыру буенча республика нормативлары;

Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районының шәһәр төзелеше проектлаштыруның җирле нормативлары.

6.3. Нормативларны әзерләгәндә исәпкә алынды:

авыл җирлегенең административ-территориаль бүленеше;

авыл җирлегенең социаль-демографик составы һәм халык тыгызлыгы;

табигать-климат шартлары;

Актаныш муниципаль районы Чалманарат авыл җирлегенең социаль-иқтисадый үсеш программалары;

авыл җирлегенең социаль-иқтисадый үсеше фаразы;

җирле үзидарә органнарының һәм кызыксынган затларның тәкъдимнәре

6.4. Нормативларның төп өлешендә авыл җирлегә халкының тәэмин ителешенең минималь рәхсәт ителгән минималь дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм авыл җирлегә халкы өчен мондый объектларның территорияль яктан мөмкин булган кадәр үтемле булу дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре билгеләнгән җирле әһәмияттәге объектлар исемлегә Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 29.2 статьясындагы 4 өлешендә күрсәтелгән таләпләре, шулай ук нормативлар проектын эшләү буенча техник задание белән билгеләнгән.

